



GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 27 mei 2021

Dossiernr. : K25905

Documentnr. : 2021-050380

Verzonden : 1 juni 2021

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 2 april 2021 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk soorten.

De aanvraag is ingediend door aanvrager Eco Reest BV, Industrieweg 20, 7921 JP te Zuidwolde, in opdracht van initiatiefnemer Lefier, Winschoterdiep 50, 9723 AB te Groningen.

De aanvraag heeft betrekking op het project Onderhoud aan panden in de Ruitendwarsstraat en Ruitenlaan te Froombosch.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.3, lid 1 en 4, artikel 3.8, lid 1 en 5, van de Wet natuurbescherming (Wnb):
 - ten aanzien van huismus (*Passer domesticus*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1, lid 2, Wnb);
 - ten aanzien van Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);
 - beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);
- II. dat de ontheffing verleend wordt voor de locatie Ruitendwarsstraat 1-11 (oneven nummers) en Ruitenlaan 1-23 (oneven nummers) en 2-20 (even nummers) te Froombosch, zoals omschreven in figuur 1 in de bijlage Overwegingen bij Besluit;
- III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2024;

IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:

1. voorschriften;
2. overwegingen bij besluit;
3. de aanvraag van 2 april 2021, inclusief activiteitenplan *Eco Reest 2021 Froombosch_202046_Ruitendwarsstraat 1-11(o) en Ruitenlaan 1-23(o) en 2-20(e)_AP*

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf
Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat Landelijk Gebied en Water via het telefoonnummer 050 - 316 4543. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Wij verzoeken u het dossiernummer te vermelden.

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op huismus en Gewone dwergvleermuis en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan genoemd in voorschrift 1 worden aangetroffen en/of andere handelingen dan genoemd in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie (digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

9. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van gebouwbewonende soorten.
10. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van de soorten waarvoor ontheffing is verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (zoals het broedseizoen van vogels en de winterrust van vleermuizen) te voorkomen:
 - het broedseizoen van huismus loopt globaal van maart tot en met september;
 - de winterperiode van vleermuizen loopt globaal van november tot en met maart.De genoemde perioden (zoals schematisch weergegeven in tabel 5.1 van het activiteitenplan) kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de (lokale)

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort. De woningblokken dienen derhalve in 2021 ongeschikt gemaakt te worden voor gebouwbewonende soorten vóór aanvang van de werkzaamheden, te weten in september voor vleermuizen en in oktober voor huismus. Voor het broedseizoen van 2022 dienen de verblijfplaatsen voor alle soorten weer beschikbaar zijn.

Ongeschikt maken verblijfplaatsen voorafgaand aan de werkzaamheden

11. De nestlocaties van huismus dienen in oktober, tenminste drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden, nadat door een deskundige is vastgesteld dat geen broedende huismussen aanwezig zijn, ongeschikt gemaakt te worden door laagsgewijs de dakpannen te verwijderen. Hierbij dient gewerkt te worden naar één richting. Zo worden eventueel aanwezige huismussen gelegenheid gegeven te vertrekken naar een andere locatie.
12. De verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis dienen in september tenminste drie dagen voor aanvang van de werkzaamheden ongeschikt gemaakt te worden. Dit is tevens om te voorkomen dat zich vleermuizen in de woning bevinden tijdens de werkzaamheden. Het ontoegankelijk maken dient te gebeuren door het dichtzetten van de invliegopeningen middels exclusion flaps, zodat eventueel aanwezige vleermuizen wel naar buiten, maar niet meer terug kunnen. Deze dienen tenminste drie dagen voorafgaand aan de werkzaamheden geplaatst te worden, met ten minste één nacht met temperaturen van minimaal 10 graden Celsius. Omdat vleermuizen gebruikmaken van diverse invliegopeningen en verblijfplaatsen, dient het gehele woningblok waar een verblijfplaats is vastgesteld ongeschikt gemaakt te worden.
13. Pas nadat is vastgesteld dat de verblijfplaats van de betreffende soort verlaten is en de begeleidende ecooloog het gebied heeft vrijgegeven, kan gestart worden met de werkzaamheden. Nacontrole vindt plaats tijdens geschikte weersomstandigheden en, bij vleermuizen, tevens middels een batdetectoronderzoek. Het tijdstip en de constatering van de nacontrole moeten worden vastgelegd in het onder voorschrift 7 genoemde logboek.

Tijdelijke verblijfplaatsen aanbieden voorafgaand aan de werkzaamheden

14. De tijd dat de verblijfplaatsen van de gebouwbewonende soorten niet beschikbaar zijn, dient overbrugd te worden. Daartoe dienen (reeds sinds 1 april 2021) voor elke verblijfplaats die komt te vervallen binnen 200 meter van die oorspronkelijke verblijfplaats de volgende vervangende verblijf-/nestplaatsen gerealiseerd te zijn aan een gevel die vergelijkbaar is met de vervallen verblijf-/ nestplaats:
 - voor huismus: 58 nestkasten (Vivara Pro, type HT MU 03 of kwalitatief vergelijkbaar). De directe omgeving van de vervangende nestkasten moet voldoende schuilmogelijkheden bieden aan huismussen. De locaties zijn opgenomen in figuur 5.8 van het activiteitenplan;
 - voor vleermuizen: 48 kasten opgehangen van het type VK WS 07 vleermuizenkast van Vivara Pro (of kwalitatief vergelijkbaar). De kasten dienen sinds februari 2021 opgehangen te zijn aan de zuidoost kopgevels van de adressen zoals weergegeven in figuur 5.1 van het activiteitenplan. De kasten dienen direct onder de nok of op tenminste 3 meter hoogte geplaatst te zijn. Hierbij dient gelet te zijn op een vrije in- en uitvliegroute en dat de kast is geplaatst buiten het bereik van predatoren en buiten effecten van lichtverstoring;
 - alle locaties van voorzieningen dienen op kaart ingetekend te zijn en dienen in het onder voorschrift 6 genoemde ecologisch werkprotocol te worden opgenomen.
15. Na afronding van de werkzaamheden worden de kasten weer weggehaald, maar deze dienen minstens een jaar na de afronding van de werkzaamheden te blijven hangen. Bij het weghalen van de kasten dienen deze eerst geïnspecteerd te worden op aanwezigheid van vleermuizen. Indien deze niet aanwezig zijn, dienen de kasten pas weggehaald te worden.

Permanente verblijfplaatsen aanbieden voor na realisatie van de werkzaamheden

16. De onderste rij dakpannen dient geschikt gemaakt te worden voor huismus door vogelschroot tussen de 2e en 3e rij pannen te plaatsen of geen vogelschroot te gebruiken. Hierbij dient de onderste rij dakpannen toegankelijk gemaakt te worden voor huismus om onder het dak te komen. Dit dient bij alle woningblokken binnen het plangebied toegepast te worden, zowel aan de voor- als aan de achterzijde. De ruimte onder het dak dient aan de volgende eisen voldoen:

- de dakruimte dient circa 30 tot 50 millimeter hoog te zijn en dient via de dakgoot bereikbaar zijn;
 - onder het dak is minimaal 200 x 200 millimeter geschikte broedoppervlakte aanwezig. Hierbij dient rekening te worden gehouden dat het oppervlakte niet te glad is.
17. Bewoners dienen geholpen te worden om hun tuinen vogelvriendelijk (en ook insectenvriendelijk) in te richten. Dat dient te gebeuren door eenvoudige tips te geven, een hand-out aan te bieden en mensen door te verwijzen naar een vogelconsulent van de Vogelbescherming.
18. Na de renovatiewerkzaamheden dienen permanente verblijfplaatsen voor vleermuizen teruggebracht te worden in het dak. Doordat het gehele dak geschikt wordt gemaakt, kunnen vleermuizen de meest geschikte plek wat betreft klimatologische omstandigheden kiezen. Het geschikt maken van het dak betekent beschikbare ruimte tussen het dakvlak en de dakpannen creëren, waarbij rekening gehouden dient te worden met het volgende:
- er moet een dakruimte van 3 tot 5,5 cm ontstaan, zodat er voldoende ruimte is voor verschillende vleermuissoorten (evenals mogelijk vogels) onder het dak;
 - op de kopgevels zonder windveren in alle woningblokken moet minimaal 32 millimeter vrije ruimte tussen de gevelpannen en de muur gecreëerd worden. Daarnaast moeten alle nokvorsten minimaal 32 millimeter oversteken. Indien in de nieuwe situatie eveneens windveren worden geplaatst, dient een ruwe (houten) windveer geplaatst te worden voor grip en de kantpannen en nokvorsten dienen met een overstek van 32 millimeter toegang tot het dak te bieden;
 - bij de daken waarbij reeds windveren aanwezig zijn, moet bij de kopgevels een opening tussen de muur en windveer gecreëerd worden van minimaal 32 x 65 millimeter in diameter. De opening staat in verbinding met de geschikte ruimte voor vleermuizen onder het dak. Ook kan de loze ruimte in de windveer gebruikt worden voor vleermuizen;
 - Vleermuizen moeten aan de dakplaat kunnen hechten, in geval van damp-open folie dient dit vleermuisvriendelijk te worden toegepast. Als dit niet gebeurt, kan de folie gaan pluizen, met als gevolg dat vleermuizen verstrikt kunnen raken.
19. In de nieuwe situatie dienen in de spouw 14 enkellaagse inbouwkasten voor zomer- en paarverblijfplaatsen voor vleermuizen te worden teruggebracht. Voor de verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis betreffen dit inbouwkasten van het type VMPM1 van Faunaprojecten of van vergelijkbare aard (zie figuur 5.5 van het activiteitenplan). De kasten dienen per twee of per vier ingebouwd te worden. De oriëntatie van de inbouwkasten dient zuidwest en zuidoost gericht te zijn. Tijdens het plaatsen van de kasten dient erop gelet te worden dat de in- en uitvliegopeningen direct onder de nok op tenminste 3 meter hoogte komen met een vrije in- en uitvliegroute. Daarnaast dient ervoor gezorgd te worden dat de gevelpannen en eindvorsten (waar aanwezig) bij alle daken minimaal drie centimeter oversteken.

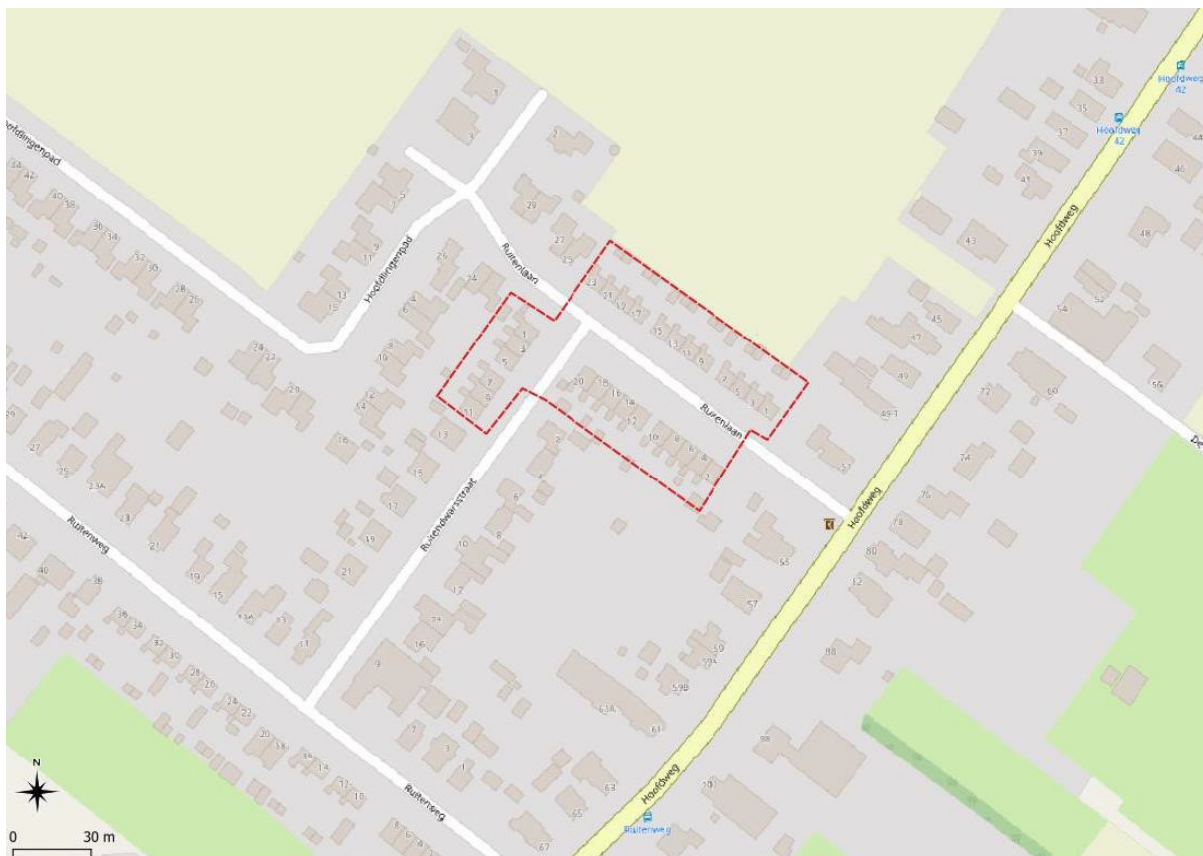
Overige voorschriften

20. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
21. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl. Ook kan contact opgenomen worden met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de provincie Groningen, [Secretariaat LGW@provinciegroningen.nl](mailto:Secretariaat_LGW@provinciegroningen.nl).
22. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, schriftelijk een verzoek om verlenging ingediend te worden Dit kan per mail aan het Loket of via het online-aanvraagformulier.
23. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.
24. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van vogels. De werkzaamheden dienen zoveel mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Mocht dit niet mogelijk zijn, dient een deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied en/of alle te kappen bomen te controleren op in gebruik zijnde nesten. Als er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot na het broedseizoen. Het plangebied moet hiervoor worden vrijgegeven door de deskundige.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), hoofdstuk 3, soortbescherming.
Activiteitenplan:	<i>Eco Reest 2021 Froombosch_202046_Ruitendwarsstraat 1-11(o) en Ruitenlaan 1-23(o) en 2-20(e)_AP</i>
Activiteit:	Planmatig onderhoud van de panden aan de Ruitendwarsstraat 1-11 (oneven nummers) en Ruitenlaan 1-23 (oneven nummers) en 2-20 (even nummers) te Froombosch.
Reden voor deze aanvraag:	Initiatiefnemer Lefier is voornemens om binnen het plangebied planmatig onderhoud te plegen aan de panden. Het onderhoud zal bestaan uit renovatie en verduurzaming. Naar aanleiding van de voorgenomen werkzaamheden is nader onderzoek naar vleermuizen en huismussen uitgevoerd (Eco Reest rapport nummer 200587, dd. 16 november). Hieruit bleek in een aantal woningen nestplaatsen van huismussen en verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuizen aanwezig zijn. Omdat deze vaste rust- en verblijfplaatsen bij de werkzaamheden aangetast zullen worden, is een ontheffing nodig op de verbodsbepalingen van de Wnb.
Plangebied:	<p>Het plangebied is gelegen ter plaatse van Froombosch en betreft de volgende adressen:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ruitendwarsstraat 1 tot en met 11 (o);• Ruitenlaan 1 tot en met 23 (o) en Ruitenlaan 2 tot en met 20 (e). <p>De gebouwen zijn eengezinswoningen en variëren in woningblokken van drie tot vijf-onder-een-kap. De woningblokken ter plaatse van Ruitenlaan 1 tot en met 23 (oneven) zijn in het verleden gerenoveerd (maximaal 20 jaar geleden). Bij deze woningblokken zijn windveren geplaatst en is onder andere het dak gerenoveerd (inclusief verwijderen van schoorstenen). De daken zijn toegankelijk voor vogels (onder andere huismussen), aangezien er geen vogelschroot aanwezig is. Daarnaast is er isolatiemateriaal onder het dak geplaatst.</p> <p>De woningblokken ter plaatse van Ruitenlaan 2 tot en met 20 en Ruitendwarsstraat 1 tot en met 11 beschikken niet over een windveer en wel over meerdere schoorstenen. De schoorstenen bestaan deels uit een ommanteling. Ook hier zijn de daken toegankelijk en geschikt voor vleermuizen en vogels.</p>
Coördinaten:	53,194891; 6,780976.
Werkzaamheden:	Initiatiefnemer Lefier is voornemens om binnen het plangebied verduurzamingwerkzaamheden te plegen aan de woningen, de buitenschil zal gerenoveerd worden. Dit houdt in dat de spouwmuur geïsoleerd wordt en de beglazing en het dak vervangen worden.



Figuur 1. Plangebied (rood omlijnd). Bron achtergrondkaart: ArcGIS.

- Planning:
- De start van de werkzaamheden staat gepland in oktober 2021 en de verwachting is dat deze eind 2021 afgerond zullen zijn.
- start werkzaamheden: 01 oktober 2021;
 - einde werkzaamheden: 31 december 2021.

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1, lid 2, Wnb);	huismus (<i>Passer domesticus</i>)
opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);	Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)
beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5, lid 4, Wnb);	

De activiteit heeft geen betrekking op het onderdeel gebiedsbescherming (hoofdstuk 2, Wnb) en het vellen van houtopstanden (hoofdstuk 4, Wnb). Significante effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden zijn eveneens niet aan de orde.

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

Met de aangeleverde gegevens is de aanvraag ontvankelijk gebleken om te kunnen beoordelen.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie in "Het Dagblad van het Noorden" en op de website www.officielebekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, lid 1 en 4, en artikel 3.8, lid 1 en 5, van de Wnb kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort en/of er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan;
- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- er is een geldig wettelijk belang.

De volgende beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Ecologische afweging

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van gebouwbewonende soorten is tijdens het onderzoek in 2020 op basis van landelijke protocollen en onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld zoals beschreven in hoofdstuk 4 van het activiteitenplan.

Resultaten

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat de volgende gebouwbewonende soorten binnen het plangebied aanwezig zijn:

- vogels:
 - huismus;
- vleermuizen:
 - Gewone dwergvleermuis;

Vogels

Uit het huismussenonderzoek is gebleken dat er 29 nestlocaties van huismussen aanwezig zijn binnen het plangebied. De verblijfplaatsen bevinden zich bij de onderste rij dakpannen. Voor een meer gedetailleerd verslag van het nader onderzoek en de locaties van de verblijfplaatsen wordt verwezen naar *Eco Reest rapport 200587 (16 november 2020)*.

Vleermuizen

Ter plaatse van Ruitenlaan 19 zijn twee zomer-/paarverblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis binnen het plangebied. Ook bij de woningblokken 1 tot en met 11 is vermoedelijk één paarverblijfplaats aanwezig van de Gewone dwergvleermuis. Vermoedelijk bevindt deze in de spouw of onder het dak van het gebouw met toegang via de kantpannen. Voor een meer gedetailleerd verslag van het nader onderzoek wordt verwezen naar *Eco Reest rapport 200587 (16 november 2020)*.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor gebouwwonende soorten verstoord en/of weggenomen:

- 29 huismusnesten;
- 1 zomer- en paarverblijfplaats en 1 paarverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis, waarbij er vanuit gegaan wordt dat deze verblijfplaatsen ook als winterverblijfplaats gebruikt worden..

De werkzaamheden hebben effect op de aangetroffen verblijfplaatsen binnen het plangebied. De genoemde verblijfplaatsen komen als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden te vervallen. Daarnaast heeft de ingreep negatieve effecten op individuen van de gebouwwonende vleermuizen.

De in de aanvraag genoemde verbodsbepaling (wegnemen van nesten) wordt als gevolg van werkzaamheden ten aanzien van huismus overtreden. Tevens worden de verbodsbepalingen (opzettelijk verstoren van individuen en wegnemen van verblijfplaatsen) als gevolg van werkzaamheden ten aanzien van vleermuizen overtreden.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de in het activiteitenplan voorgestelde werkwijze, planning, inrichting en (hoofdstuk 5 van het activiteitenplan) maatregelen worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- aanbieden tijdelijke voorzieningen;
- verblijfplaatsen vooraf ongeschikt maken;
- aanbieden permanente voorzieningen;
- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

Vogels

De nestplaatsen van huismus die komen te vervallen worden tijdig vervangen met hiervoor geschikte nestkasten. Tijdens en na de werkzaamheden blijven voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar. Daarom zal de functionaliteit van het broedhabitat van huismus niet worden aangetast. Door het treffen van deze alternatieve maatregelen leiden de voorgenomen werkzaamheden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van huismus.

Vleermuizen

De verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis worden, zoals in de voorschriften bij het besluit omschreven staat, tijdig en in voldoende mate in de directe omgeving teruggebracht met hiervoor geschikte vleermuiskasten. In de nieuwe situatie worden permanente verblijfplaatsen opgenomen in de woningen. Daarom is het aannemelijk dat er geen sprake is van het aantasten van de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaats van Gewone dwergvleermuis als gevolg van de werkzaamheden. Op die wijze wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Omgeving

Naast het aanbieden van nieuwe verblijfplaatsen in de vorm van de kasten voor huismus en Gewone dwergvleermuis, zijn de woningen in de directe omgeving even geschikt om verblijfplaatsen te herbergen als de woningen waar de originele verblijfplaatsen zijn aangetroffen. Het plangebied betreft namelijk vergelijkbare woningblokken met exact dezelfde bouwstijl en leeftijd. De woningen direct naast de onderzochte woningen hebben alle hetzelfde potentieel wat betreft verblijfplaatsen voor gebouwwonende soorten.

Conclusie te nemen maatregelen

Door de uitvoering van de voorgestelde maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende verblijfplaatsen behouden blijven.

Gunstige staat van instandhouding

Huismus

Ooit was de huismus de meest algemene broedvogel van Nederland. De soort is de laatste decennia om onbekende reden in aantal vrij hard achteruitgegaan. Begin jaren tachtig van de 20^e eeuw begon de afname, die in de beginjaren negentig versnelde. Dit heeft geresulteerd in een landelijke afname van meer dan 50% van het aantal broedparen. Vermoedelijk is één van de oorzaken de afname van broedgelegenheid, onder andere door renovatie en isolatie van oude woningen, dit in combinatie met een afgenomen voedselaanbod, minder dekking en een toename aan predatie. Sinds de eeuwwisseling lijkt de broedpopulatie zich te herstellen; het is nog onduidelijk of dit een structureel herstel is of dat het een tijdelijke opleving betreft (*Kennisdocument Huismus, BIJ12 versie 1.0 2017*).

Uit de Vogel- en habitatrictlijn-rapportage 2019 (*Adams et al., Wageningen University & Research, 2020*) blijkt dat de landelijke populatie op 600.000 tot 1.000.000 broedparen wordt geschat. De populatie trend 2006-2018 wordt als gunstig gekwalificeerd. Het verspreidingsgebied is stabiel. Waarnemingen van huismus komen buiten het plangebied voor. In totaal telt de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFP) vijf waarnemingen binnen een straal van circa één kilometer in de afgelopen vijf jaar.

De nestplaatsen die komen te vervallen worden tijdig gemitigeerd met hiervoor geschikte nestkasten. Tijdens en na de werkzaamheden blijven voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar. Daarom zal de functionaliteit van het broedhabitat van de lokale populatie huismus niet worden aangetast. Door het treffen van deze mitigerende maatregelen leiden de voorgenomen werkzaamheden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van huismus. De tijdelijke mitigerende maatregelen zijn ter overbrugging voor de winterperiode van de huismussen. In het broedseizoen van 2022 zijn de woningen weer beschikbaar en toegankelijk voor huismus.

Gewone dwergvleermuis

De Gewone dwergvleermuis is zowel binnen Europa als binnen Nederland de meest voorkomende vleermuissoort. Deze is onderdeel van de landelijke populatie die wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (*Dietz et al., 2009*). Uitwisseling tussen verschillende populaties vindt waarschijnlijk met name plaats in winterverblijfplaatsen (*Dietz et al., 2009*). Uit de Vogel- en habitatrictlijn-rapportage 2019 blijkt dat het verspreidingsgebied van deze soort gunstig is. Er zijn echter onvoldoende gegevens beschikbaar om een duidelijk beeld van de landelijke staat van instandhouding te bepalen (*Vogel-en-Habitatrictlijnrapportage, 2019*).

De NDFP telt 48 waarnemingen in de omgeving van het onderzoeksgebied binnen een afstand van circa één kilometer van de afgelopen vijf jaar.

De waarnemingen zijn verspreid over de Hoofdweg van Froombosch waargenomen.

De verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis worden tijdig en in voldoende mate in de directe omgeving teruggebracht met hiervoor geschikte vleermuiskasten. In de nieuwe situatie worden permanente verblijfplaatsen opgenomen in de woningen. Daarom is het aannemelijk dat er geen sprake is van het aantasten van de functionaliteit van vaste rust- en verblijfplaats van Gewone dwergvleermuis als gevolg van de werkzaamheden. Op die wijze wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Conclusie gunstige staat van instandhouding

Door de uitvoering van de eerdergenoemde maatregelen en de beschikbare (permanente) alternatieven, is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soorten.

Eindoordeel ecologische afweging

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populaties in stand kan blijven, en naar

verwachting gezien de groene plus kan toenemen in de toekomst, en dat de gunstige staat van instandhouding van huismus en Gewone dwergvleermuis gewaarborgd blijft.

3.1.2 Alternatievenafweging

In paragraaf 6.1.2 van het activiteitenplan is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde soorten. Het project omvat renovatie van bestaande woningen en is daarmee locatiegebonden. De technische staat van de woningen is dusdanig dat ze niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. De woningen zijn onvoldoende geïsoleerd, waardoor er veel energieverlies optreedt. Bovendien is het klimaat in de woningen niet optimaal als het gevolg van vocht en tocht. Indien er geen woningverbetering wordt uitgevoerd, zullen de woningen op langere termijn onbewoonbaar worden. Uiteindelijk zal dit leiden tot de sloop van de woningen. Dit zal resulteren in verlies van verblijfplaatsen voor vleermuizen. Het alternatief van sloop en nieuwbouw heeft tot gevolg dat er voor langere periodes geen vaste rust- en verblijfplaatsen beschikbaar zijn op de locatie van de gesloopte woningen en is daarmee niet een ecologisch gunstiger alternatief.

Bij de gekozen werkwijze is rekening gehouden met aanwezige beschermde soorten, door de werkzaamheden buiten de kwetsbare periodes te plannen en in de nieuwe situatie nieuwe verblijfplaatsen aan te bieden. Er is gekozen voor inbouwkasten, aangezien andere opties van invloed zijn op de verduurzaming van de woningen. Bij andere opties wordt de energie-index niet gehaald en onvolledige isolatie kan leiden tot koudebruggen en vochtproblemen. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, planning, werkwijze en inrichting schade aan aanwezige beschermde soorten voldoende voorkomen of beperkt.

3.1.3 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor huismus in het belang van:

- volksgezondheid of de openbare veiligheid.

De ontheffing is aangevraagd voor Gewone dwergvleermuis in het belang van;

- volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Initiatiefnemer Lefier houdt zich aan het Convenant Energiebesparing Huursector. Deze is ondertekend door Aedes (de landelijke branchevereniging van woningcorporaties) en het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De doelstelling van dit convenant is het verlagen van de uitstoot van broeikasgassen met 20% in 2020 en het verlagen van het energielabel naar B. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan het vertragen van de klimaatverandering.

Op basis van de doelstellingen zoals geformuleerd in het Koepelconvenant beogen Aedes en Woonbond met dit convenant in 2020 ten minste een gemiddelde Energie Index van 1,25 (gemiddeld energielabel B) te bereiken voor de totale huurwoningenvoorraad van de corporaties. Dat komt overeen met een besparing op het gebouw gebonden energieverbruik van bestaande corporatiewoningen van 33% in de periode 2008 tot en met 2020. Deze ambitie betreft het gebouw- en installatie gebonden energiegebruik voor met name ruimteverwarming, warm tapwater en ventilatie.

Door het verlagen van energieverbruik en daarmee de uitstoot van broeikasgassen dient het project een 'dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor milieu wezenlijk gunstige effecten'.

De technische staat van de woningen is dusdanig dat ze niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd. De woningen zijn slecht of niet geïsoleerd, waardoor er veel energieverlies optreedt. Bovendien is het klimaat in de woningen niet optimaal als het gevolg van vocht en tocht. In een vochtig huis groeien schimmels en huisstofmijten sneller dan in een droog huis. Mensen die in een vochtig of schimmelig huis wonen hebben vaker luchtwegklachten dan mensen die in een droog huis wonen. Wonen in een vochtig huis kan leiden tot het ontstaan van astma of verergering daarvan. Bovendien komen in

vochtige huizen meer schimmels en/of huisstofmijten voor. Schimmels en huisstofmijten kunnen allergieën veroorzaken.

De gerenoveerde woningen zijn beter geïsoleerd waardoor een gezonder leefklimaat ontstaat. Hierdoor dient het project het belang "volksgezondheid of openbare veiligheid."

Gelet op de provinciale beleidsnotitie "Beleidsnota Fauna en Flora 2018" stimuleren wij initiatiefnemers om extra maatregelen te nemen om soorten op langere termijn juist te laten profiteren van ruimtelijke ontwikkelingen. Op deze manier kunnen projecten die zouden kunnen leiden tot negatieve effecten voor soorten juist gebruikt worden om de staat van instandhouding van soorten te versterken. In de aanvraag zijn de volgende maatregelen beschreven die leiden tot een 'groene plus':

- Naast een numerieke vervanging van het aantal huismusnesten dat verdwijnt (x factor 2), is ervoor gekozen om de onderste rij dakpannen toegankelijk te maken voor huismussen om onder het dak te komen. Dit wordt bij alle woningblokken binnen het plangebied toegepast, zowel bij de voor- als achterzijde.
- Tevens worden de bewoners geholpen om hun tuinen vogelvriendelijk (en ook insectenvriendelijk) in te richten. Dat gebeurt door eenvoudige tips en een hand out te geven en te verwijzen naar een vogelconsulent van de Vogelbescherming.
- Voor vlemmuizen zullen twee drielaagse opbouwkraamkasten opgehangen worden als extra ecologische plus (VK SK 03 van Vivara Pro, zie figuur 5.6 in het activiteitenplan). Er zijn verschillende vlemmuisoorten die gebruik kunnen maken van deze vlemmuizenkast. De Gewone dwergvlemmuise, Ruige dwergvlemmuise, Kleine dwergvlemmuise, baardvlemmuise en brandtsvlemmuise. Dit is afhankelijk van de soorten die lokaal voorkomen. Deze kast is geschikt als zomer-, paar- en kraamverblijf. Ook bij milde winters kan de kast als schuilplaats dienen. De kraamkasten worden geplaatst op noordwestelijke oriëntatie, in verband met de oververhitting die tijdens warme dagen kan ontstaan als er meerdere vlemmuizen in de kast verblijven. Daarnaast kan op advies van de ecologisch deskundige tevens voor een tweede windrichting gekozen worden, indien de plaatselijke omstandigheden daar geschikt voor zijn. De kasten worden verspreid binnen het plangebied toegepast, zodat er een netwerk ontstaat tussen de kraamkasten. Hierbij is gelet op de aanwezige territoria van de reeds aanwezige mannetjes vlemmuizen. Door het toepassen van deze kasten, wordt het aanbod aan verblijfmogelijkheden en daarmee de mogelijkheid voor het versterken van de soortendiversiteit van vlemmuizen binnen het plangebied vergroot. De vlemmuiskasten zijn gemaakt van duurzame multiplex en houtbeton.

Bovenstaand geldend belang, tezamen met de groene plus, is voldoende om de (tijdelijke) negatieve effecten op de beschermde huismus en Gewone dwergvlemmuise, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van huismus en Gewone dwergvleermuis gewaarborgd.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de tabel op de volgende pagina is weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.1, lid 2 ¹	voor artikel 3.5, lid 2 en 4 ¹
huismus (<i>Passer domesticus</i>)	toegekend	niet van toepassing
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	niet van toepassing	toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:
lid 2, opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren;

²Het betreft de verbodsbepalingen:
lid 2, opzettelijk verstoren;
lid 4, beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Consequenties

Bij besluit ontheffingverlening is het toegestaan de werkzaamheden uit te voeren zoals in de aanvraag uiteengezet is, voor plangebied en periode zoals omschreven in het besluit.

Gedurende de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten algemenere vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat deze vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Voor meer kwetsbare soorten met een ongunstige staat van instandhouding dient hiervoor een aanvullende ontheffing aangevraagd te worden.

Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het gehele jaar gebruiken zijn jaarrond beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist. Kwetsbare akker- en weidevogels worden sinds kort, ten gevolge van voortschrijdend wetenschappelijk inzicht, ook tot deze groep van vogels met jaarrond beschermd nest gerekend.

Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen overtreden worden ten aanzien van andere soorten dan die waarop het besluit van toepassing is, dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden en dient aanvullend ontheffing voor deze soorten te worden aangevraagd.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.1 Wnb

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van:
 - a. de verboden, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, ten aanzien van vogels, dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of ten aanzien van uit deze vogels verkregen producten van daarbij aangewezen soorten, of
 - b. regels, gesteld krachtens artikel 3.2, vierde lid.
4. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4°. ter bescherming van flora of fauna;
 - 5°. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6°. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
 - c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.
5. In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:

- a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden, waarbij enkel het gebruik wordt toegestaan van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen, installaties of methoden;
- b. de tijd en plaats waarvoor de ontheffing of vrijstelling geldt, en
- c. de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

Artikel 3.5 Wnb

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K25905
Documentnummer KIWI	2021-050380
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2021-000209

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden Ruitendwarsstraat Froombosch (K25905)'